

Dansk resume

Nonmelanom hudkræft (NMH) er på verdensplan den hyppigste kræftform. Den tiltagende stigning i incidensen af NMH og følgende morbiditet udgør en stadig voksende sundhedsmæssig og økonomisk byrde. NMH er generelt dårligt registreret og risikofaktorer for NMH frataget ultraviolet lys er mindre undersøgt. Denne Ph.d.-afhandling, har til formål at undersøge incidens og risikofaktorer for udvikling af NMH i Danmark.

I **artikel 1** undersøgte vi incidensen af NMH i Danmark i perioden 1978-2007. For at opnå de mest komplette tal for NMH-incidensen i Danmark etablerede vi et NMH-datasæt ved at kombinere data fra Cancerregisteret og Patologidatabanken. Resultaterne viste en høj incidensstigning for basocellulært carcinom (BCC) og spinocellulært carcinom (SCC) i Danmark i hele studieperioden. Kvinder oplevede en relativ højere incidensstigning end mænd for både BCC og SCC. BCC-incidensen steg mere blandt de unge sammenlignet med de ældre aldersgrupper, især blandt kvinder.

I **artikel 2** og **3** undersøgte vi sammenhængen mellem brug af henholdsvis hormonsubstitution, p-piller, alkohol og tobak og risikoen for NMH. Vi benyttede data fra Kræftens Bekæmpelses prospektive "Kost, Kræft og Helbred" kohortestudie og det etablerede NMH-datasæt (fra artikel 1).

Resultaterne i **artikel 2** viste en øget BCC-risiko på 1.15 (95% CI:1.07-1.37) for HRT-brugere i forhold til aldrig-brugere, hvorimod risikoen for BCC var upåvirket af varigheden af HRT-brug. HRT-brug var ikke associeret med SCC-risiko, men for hvert 5 års HRT-brug fandtes en signifikant øget SCC-risiko på 1.35 (95% CI: 1.05-1.72). Vi fandt ingen overbevisende sammenhæng mellem p-pille-brug og risiko for NMH.

I **artikel 3** fandtes at BCC-risikoen hos kvinder var øget med 1.05 (95%:1.01-1.09) per 10 g overordnet alkoholindtag daglig. Den forøgede risiko skyldtes primært vinindtag (1.06, 95% CI:1.01-1.11) og ikke øl eller spiritus. Hos mænd fandtes der ingen positiv sammenhæng mellem overordnet alkoholindtag og BCC, men BCC-risikoen steg med indtag af vin (1.04, 95% CI:1.00-1.08) og spiritus (1.16, 95% CI:1.05-1.29), men ikke for øl. For den alkoholtype specifikke SCC-risiko var resultaterne nonsignifikante, men de pegede i samme retning som for BCC-risikoestimerne. For rygning, fandtes der hos mænd en signifikant nedsat BCC-risiko på 0.72 (95% CI:0.62-0.83). Ligeledes fandtes der hos mænd en signifikant nedsat BCC-risiko forbundet med rygevarighed og antal "pakkeår". Nedsat risiko for BCC hos kvindelige rygere blev også observeret, men risikoen var mærkbart lavere sammenlignet med mænd. Vi kunne ikke påvise nogen sammenhæng mellem rygning og SCC.

I **Artikel 4** blev der foretaget en systematisk litteraturgennemgang for perioden 1996-2010 med det formål at undersøge om HPV spiller en rolle for udviklingen af NMH hos immunkompetente personer. Resultaterne viste at HPV-infektion var mere udtalt hos personer med SCC sammenlignet BCC og kontrolpersoner, hvilket indikerer en mulig sammenhæng mellem HPV-infektion og SCC.